

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 23 Ιανουαρίου 2024, με την εξής σύνθεση: Ηλίας Μάζος, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση της Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Βασιλική Κίντζιου, Όλγα Παπαδοπούλου, Σύμβουλοι, Ευτυχία Κουράκου, Αλεξάνδρα Γεωργαντοπούλου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ευδοξία Καπίρη.

Για να δικάσει την από 10 Ιουλίου 2021 αίτηση:

των: 1) ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.», που εδρεύει στην Κηφισιά (Βιλτανιώτη 36), 2) . ... και 4) ., οι οποίοι παρέστησαν με την δικηγόρο Ξανθίππη Μικρού (Α.Μ. 16466), που την διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.), το οποίο παρέστη με τον Αναστάσιο Ράλλη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 136/2020 απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.) και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Παρέδρου Ευτυχίας Κουράκου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξουσία των αιτούντων, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, και τον αντιπρόσωπο του Ε.Σ.Ρ., ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου .).
2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. 136/2020 απόφασης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ), με την οποία επιβλήθηκε στην πρώτη αιτούσα, ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού ALPHA, πρόστιμο ύψους 80.000 ευρώ λόγω

του ότι ο σταθμός μετέδωσε – εξακολουθητικώς και εκ προθέσεως –, κατά την περίοδο 16.8.2014-17.8.2014, 21.8.2014, 25.8.2014-29.8.2014 και 6.9.2014-15.9.2014, το τηλεοπτικό παιχνίδι ΤΗΛΕΚΕΡΔΟΣ κατά τρόπο που μπορούσε να παραπλανήσει το τηλεοπτικό κοινό, ορίσθηκε δε ότι η απόφαση αυτή είναι εκτελεστή και κατά των λοιπών αιτούντων, ως νομίμων εκπροσώπων της πρώτης αιτούσας.

3. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Κατά τις ημερομηνίες 16.8.2014-17.8.2014, 21.8.2014, 25.8.2014-29.8.2014 και 6.9.2014-15.9.2014 προβλήθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό της πρώτης αιτούσας το τηλεοπτικό παιχνίδι ΤΗΛΕΚΕΡΔΟΣ. Κατά τη μετάδοση του παιχνιδιού εμφανίζονταν στην οθόνη αναγραμματισμοί και καλούνταν οι ενδιαφερόμενοι τηλεθεατές να τους επίλυσουν, καλώντας μια τηλεφωνική γραμμή υψηλής χρέωσης, και να κερδίσουν το εκάστοτε προσφερόμενο χρηματικό έπαθλο. Η προβολή του παιχνιδιού λάμβανε χώρα κατά τις μεταμεσονύκτιες ώρες. Επρόκειτο για μη τυχερό παίγνιο, στο οποίο η ανάδειξη του συμμετέχοντος που θα συνδεόταν τηλεφωνικά με τον παρουσιαστή για να προτείνει την επίλυση του εκάστοτε προβαλλόμενου γρίφου βασιζόταν στην ταχύτητα πληκτρολόγησης ενός αριθμού που ανακοινωνόταν σε όσους καλούσαν την εμφανιζόμενη στην οθόνη τηλεφωνική γραμμή υψηλής χρέωσης. Σε όλες τις ως άνω εκπομπές εμφανίζονταν σε κάθε προβαλλόμενο γρίφο ενδείξεις αντίστροφης μέτρησης, οι οποίες, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις οικείες νομικές εισηγήσεις και υπηρεσιακές εκθέσεις καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της κάθε υπόθεσης: - Είτε ακολουθούσαν μετά τη λήξη τους από νέες επαναλαμβανόμενες ενδείξεις αντίστροφης μέτρησης. - Είτε ακολουθούσαν μετά τη λήξη τους από συνέχιση του παιχνιδιού χωρίς άμεση επιλογή συμμετέχοντος τηλεθεατή. - Είτε ακολουθούσαν μετά τη λήξη τους από συνέχιση του παιχνιδιού χωρίς άμεση επιλογή συμμετέχοντος τηλεθεατή και στη συνέχεια από την εμφάνιση νέων επαναλαμβανόμενων ενδείξεων αντίστροφης μέτρησης. Αυτό επαναλαμβανόταν και σε κάθε περίπτωση που εκκινούσε νέος γύρος, λόγω λανθασμένης απάντησης του γρίφου από τον συμμετέχοντα τηλεθεατή.

Συχνότατα μάλιστα ο χρόνος αντίστροφης μέτρησης ανανεωνόταν παραπάνω από μια φορά, πριν υπάρξει τελικά ανάδειξη τηλεθεατή για ζωντανή συνομιλία με τον παρουσιαστή του παιχνιδιού. Για τις εν λόγω εκπομπές με τις 465/2014, 466/2014, 467/2014 και 468/2014 αποφάσεις του ΕΣΡ επιβλήθηκαν στους αιτούντες κυρώσεις, οι αποφάσεις, όμως, αυτές ακυρώθηκαν με τις 831/2018, 225/2018, 234/2018 και 235/2018 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, αντίστοιχα, για τυπικό λόγο και συγκεκριμένα λόγω μη νόμιμης συγκρότησης. Στη συνέχεια, με τις υπ' αριθμ. 398/29.1.2020 και 4188/1.10.2020 πράξεις του ΕΣΡ η αιτούσα κλήθηκε να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με αποδιδόμενες σε αυτήν παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας κατά την μετάδοση των ως άνω εκπομπών και συγκεκριμένα για παράβαση των διατάξεων του άρθρου 7 περ. α' του Κανονισμού 2/1991 του ΕΣΡ και «πιθανή παραπλάνηση τηλεθεατών από επαναλαμβανόμενη και ανανεωμένη εμφάνιση ενδείξεων αντίστροφης μέτρησης στα τηλεοπτικά παιχνίδια».

Ακολούθως, κατόπιν υποβολής εκ μέρους της αιτούσας του υπ' αριθμ. 5069/16.11.2020 υπομνήματος, εκδόθηκε η ήδη προσβαλλόμενη απόφαση του ΕΣΡ. Με αυτήν κρίθηκε, με βάση τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά, ότι όπως κάθε άλλη τηλεοπτική εκπομπή, το παιχνίδι αυτό όφειλε να σέβεται τους κανόνες της κείμενης ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν την απαγόρευση παραπλάνησης του κοινού. Περαιτέρω κρίθηκε ότι η εμφάνιση των παραπάνω ρολογιών αντίστροφης

μέτρησης στις ελεγχόμενες εκπομπές προκαλούσε στον μέσο τηλεθεατή την παραπλανητική εντύπωση της πίεσης του χρόνου. Ειδικότερα, το μήνυμα, το οποίο ευλόγως ελάμβανε ο μέσος τηλεθεατής ήταν ότι η εμφάνιση της αντίστροφης μέτρησης σηματοδοτούσε τη λήξη του χρόνου συμμετοχής στον εκάστοτε προβαλλόμενο αναγραμματισμό και ότι, επομένως, έπρεπε να σπεύσει να καταγράψει την τηλεφωνική συμμετοχή του στο παιχνίδι. Ωστόσο, μετά την εμφάνιση της πρώτης αντίστροφης μέτρησης είτε ο χρόνος απλώς ανανεωνόταν, είτε υπήρχε συνέχεια του παιχνιδιού χωρίς άμεση επιλογή συμμετέχοντος.

Ενόψει αυτών κρίθηκε ότι ο σταθμός της πρώτης αιτούσας μετέδωσε, κατά την επίμαχη περίοδο, το τηλεοπτικό μη τυχερό παιχνίδι ΤΗΛΕΚΕΡΔΟΣ κατά τρόπο που μπορούσε να παραπλανήσει το τηλεοπτικό κοινό ως προς τους όρους συμμετοχής και κατάκτησης του προσφερόμενου χρηματικού επάθλου και, με τον τρόπο αυτό, παραβίασε εξακολουθητικώς και εκ προθέσεως την απαγόρευση μετάδοσης εκπομπών με παραπλανητικό για τους τηλεθεατές περιεχόμενο και, συνεπώς, τη διάταξη του άρθρου 7 περ. α του Κανονισμού ΕΣΡ 2/1991. Για τον λόγο αυτό έκρινε ότι πρέπει να της επιβληθεί η κύρωση του χρηματικού προστίμου, με βάση δε την βαρύτητα της παράβασης, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθεάσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού και το γεγονός ότι η πρώτη αιτούσα υπήρξε πολλαπλώς υπότροπη (και) κατά το πρόσφατο παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίθηκε ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των 80.000 ευρώ. Περαιτέρω ορίστηκε ότι η απόφαση αυτή είναι εκτελεστή και κατά των λοιπών αιτούντων, νομίμων εκπροσώπων της αιτούσας.

4. Επειδή, στο άρθρο 3 του ν. 1866/1989 (Α' 222) ορίζεται ότι «Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεοράσεως: 1 2. Εκδίδει [...] κώδικες δεοντολογίας δημοσιογραφικής, προγραμμάτων και διαφημίσεων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης αυτής, εκδόθηκε από το ΕΣΡ ο Κανονισμός 2/1991 «περί ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων (Κώδικας Ραδιοτηλεοπτικών Προγραμμάτων)» (Β' 421), στο άρθρο 7 του οποίου ορίζεται ότι: «Μια εκπομπή στο σύνολό της δεν πρέπει: α) Να παραπλανά ... τους τηλεθεατές ή ακροατές [...]». Περαιτέρω, ο ν. 2683/2000 «Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεοράσεως και άλλες αρχές και όργανα του τομέα παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών» (Α' 262) ορίζει, στο άρθρο 4, ότι: «1. Το ΕΣΡ ασκεί τον προβλεπόμενο στο Σύνταγμα άμεσο έλεγχο του Κράτους στον τομέα της παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε είδους, με την έκδοση εκτελεστών ατομικών διοικητικών πράξεων. Ειδικότερα: α) ..., β) ελέγχει την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων, καθώς και των εν γένει κανόνων και αρχών, που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία για τη νόμιμη, διαφανή και ποιοτική λειτουργία των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, γ) ..., δ) ..., ε) επιβάλλει τις διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 4 παρ. 1 του ν. 2328/1995 (Α' 159), όπως ισχύει, και 12 και 15 παρ. 3 του ν. 2644/1998 (Α' 233) [...]».

Εξάλλου, στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 4 του ν. 2328/1995 (Α' 159), όπως οι παράγραφοι αυτές αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 2644/1998 (Α' 233) και την παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3166/2003 (Α' 178), ορίζονται τα εξής: «1. Σε περίπτωση παραβίασης: α) των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας, της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του διεθνούς δικαίου που διέπουν άμεσα ή έμμεσα τους

ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς και γενικότερα τη λειτουργία της ιδιωτικής τηλεόρασης, β) ... γ) των κανόνων δεοντολογίας, όπως αυτοί προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 του νόμου αυτού, το Ε.Σ.Ρ. αποφασίζει αυτεπαγγέλτως ή μετά από ερώτημα του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ή καταγγελία παντός έχοντος έννομο συμφέρον, την επιβολή μίας ή περισσότερων από τις παρακάτω κυρώσεις: αα)... ββ) πρόστιμο από πέντε έως πεντακόσια εκατομμύρια (5.000.000 έως 500.000.000) δραχμές που εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., γγ) ... σστ)... Η επιλογή του είδους και η επιμέτρηση των διοικητικών κυρώσεων του άρθρου αυτού γίνεται ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβίασης, την τηλεθέαση που συγκεντρώνει το πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου τελέσθηκε η παραβίαση, το μερίδιο της αγοράς ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών που έχει τυχόν αποκτήσει η κάτοχος της άδειας, το ύψος της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί ή σχεδιαστεί και την τυχόν ύπαρξη υποτροπών... 3. Η διοικητική κύρωση του προστίμου που προβλέπεται στο παρόν άρθρο επιβάλλεται στην εταιρεία που κατέχει την άδεια. Η ανωτέρω διοικητική κύρωση επιβάλλεται από κοινού και εις ολόκληρο και στο νόμιμο ή στους περισσότερους νομίμους εκπροσώπους της εταιρείας ατομικά, καθώς και σε όσα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου της τελούσαν, αποδεδειγμένα, εν γνώσει της καταλογισθείσας στην εταιρεία παραβίασης της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας».

5. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι η ένδικη κύρωση επεβλήθη μετά την πάροδο ευλόγου χρόνου και συγκεκριμένα έξι και πλέον έτη μετά την διάπραξη των αποδιδόμενων παραβάσεων και δύο περίπου έτη από την δημοσίευση των υπ' αριθμ. 831/2018, 830/2018, 829/2018 και 235/2018 ακυρωτικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και ενώ ο σταθμός όχι μόνο έχει πλέον παύσει να εκπέμπει την συγκεκριμένη χρονοθυρίδα τηλεπώλησης, αλλά και η παραγωγός του τηλεπαιχνιδιού έχει παύσει τη μετάδοσή του. Περαιτέρω, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα διότι εκδόθηκε επί τη βάση του άρθρου 7 περ. α' του Κανονισμού 2/1991 που όμως, δεν είναι εφαρμοστέος επί χρονοθυρίδων πώλησης, όπως είναι το επίδικο τηλεπαιχνίδι. Επίσης προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται νόμιμης, πλήρους και επαρκούς αιτιολογίας ως προς την παραπλάνηση του κοινού, διότι το τηλεπαιχνίδι διεξήχθη νόμιμα βάσει του άρθρου 53 του ν. 4002/2011, της υπ' αριθμ. 93/2/28.1.2014 απόφασης της ΕΕΕΠ αλλά και του π.δ/τος 109/2010, διεξήχθη δε βάσει σαφών, κατανοητών και ορισμένων κανόνων για τους οποίους το τηλεοπτικό κοινό ενημερώθηκε πλήρως και αποτελεσματικά. Ακόμα, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη είναι πλημμελώς αιτιολογημένη και κατά το μέρος που αφορά στην επιμέτρηση του προστίμου, στα πλαίσια της οποίας το ΕΣΡ συνεκτίμησε ότι η πρώτη αιτούσα είναι πολλαπλώς υπότροπη για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας, χωρίς, όμως, να προσδιορίσει το είδος και την βαρύτητα των παραπτωμάτων που αφορούσαν οι άλλες παραβάσεις που ελήφθησαν υπόψη, καθώς και το είδος και το ύψος των ήδη επιβληθεισών κυρώσεων, ώστε να διαπιστωθεί ακυρωτικά εάν οι παραβάσεις αυτές ήταν συναφείς με την παρούσα και εάν, επομένως, μπορούν να ληφθούν υπόψη ως «υποτροπή», αφού ως τέτοια νοείται, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2328/1995, η επανειλημμένη διάπραξη του ίδιου ή πάντως συναφούς παραπτώματος.

6. Επειδή, όλοι οι ανωτέρω λόγοι ακυρώσεως προβάλλονται από τους αιτούντες με κοινό έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς.

7. Επειδή, στην παρ. 6 του άρθρου 45 του π.δ/τος 18/1989 (Α' 8), όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής: «Περισσότεροι μπορούν, με το ίδιο δικόγραφο, να ασκήσουν κοινή αίτηση ακυρώσεως κατά των ίδιων πράξεων ή παραλείψεων προβάλλοντας με κοινό έννομο συμφέρον κοινούς λόγους ακυρώσεως ερειδόμενους επί της αυτής νομικής και πραγματικής βάσεως ... Σε περίπτωση έλλειψης ομοδικίας, η αίτηση ακυρώσεως κρατείται ως προς τον πρώτο αιτούντα και τους ομόδικους με αυτόν και διατάσσεται ο χωρισμός ως προς τους υπόλοιπους ...».

8. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη μη νομίμως και κατά παράβαση της γενικής αρχής της υποκειμενικής ευθύνης των παραπτωμάτων επέβαλε το πρόστιμο και τους αιτούντες φυσικά πρόσωπα ως νομίμους εκπροσώπους της αιτούσας. Ειδικότερα, σχετικά με τον δεύτερο και την τέταρτη εκ των αιτούντων προβάλλεται ότι αυτοί δεν ήταν νόμιμοι εκπρόσωποι, ούτε μέλη Δ.Σ. ούτε διευθυντικά στελέχη αυτής ούτε είχαν κάποια σχέση με την εταιρία κατά τον κρίσιμο χρόνο της διάπραξης του διαπιστωθέντος παραπτώματος, η δε τέταρτη εκ των αιτούντων δεν είναι πλέον, κατά τον χρόνο άσκησης της αιτήσεως ακυρώσεως, νόμιμη εκπρόσωπος με ευθύνη διοίκησης, ενώ για τον τρίτο εκ των αιτούντων προβάλλεται ότι αυτός δεν ήταν νόμιμος εκπρόσωπος κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης επιβολής του προστίμου.

9. Επειδή, ο λόγος αυτός ακυρώσεως προβάλλεται χωρίς κοινό έννομο συμφέρον από τους ομοδίκους, δεδομένου ότι δεν αφορά στην πρώτη αιτούσα, αλλά μόνο στους λοιπούς αιτούντες φυσικά πρόσωπα, ως προς τους οποίους με την προσβαλλόμενη απόφαση το επίμαχο πρόστιμο κηρύχθηκε εκτελεστό. Ο προβαλλόμενος δε με το από 31.1.2024 υπόμνημα των αιτούντων, μετά την συζήτηση, ισχυρισμός, ότι ο λόγος αυτός προβάλλεται μετ' εννόμου συμφέροντος και από την πρώτη αιτούσα, επειδή βάσει σχετικής συμβατικής δέσμευσης αυτή έχει αναλάβει την υποχρέωση να καλύψει κάθε επιβάρυνση των νομίμων εκπροσώπων της με πρόστιμα ή τέλη που τυχόν θα προκύψουν από την εκτέλεση των καθηκόντων τους, δεν είναι βάσιμος. Και τούτο, διότι, ανεξαρτήτως του ότι μια τέτοια συμβατική υποχρέωση δεν θα μπορούσε να θεμελιώσει το έννομο συμφέρον της πρώτης αιτούσας για προβολή λόγων που αφορούν αποκλειστικά στους λοιπούς αιτούντες φυσικά πρόσωπα (πρβλ. ΣτΕ 1966/2019 σκ. 7), πάντως, βάσει της επικαλούμενης συμβατικής υποχρέωσης η πρώτη αιτούσα θα βαρύνεται η ίδια, σε κάθε περίπτωση, είτε, δηλαδή, ακυρωθεί το πρόστιμο κατά το μέρος που αφορά στα φυσικά πρόσωπα είτε όχι, με το ποσό που αντιστοιχεί στο ύψος του προστίμου και, συνεπώς, δεν θεμελιώνεται το έννομο συμφέρον της να επιδιώξει την ακύρωση του προστίμου μόνο κατά το μέρος που αφορά στους λοιπούς αιτούντες.

Με τα δεδομένα αυτά, διαμορφώθηκαν στην πενταμελή σύνθεση του Τμήματος τρεις απόψεις ως προς την δικονομική αντιμετώπιση του λόγου ακυρώσεως και της αιτήσεως στο σύνολό της: Κατά την γνώμη του προεδρεύοντος Αντιπροέδρου Η. Μάζου η έλλειψη κοινού εννόμου συμφέροντος για την προβολή έστω και ενός λόγου ακυρώσεως αποστερεί από τους αιτούντες τον δεσμό της ομοδικίας και, συνεπώς, σε μια τέτοια περίπτωση το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως θα πρέπει να κρατηθεί και να δικαστεί για τον προτασόμενο στο δικόγραφο αιτούντα και τους ομοδίκους με αυτόν, να χωριστεί δε ως προς τους λοιπούς αιτούντες κατά το άρθρο 45 παρ. 6 του π.δ/τος 18/1989. Συνεπώς, κατά την άποψη αυτή, εν προκειμένω η αίτηση ακυρώσεως πρέπει να κρατηθεί και να εκδικαστεί για την πρώτη αιτούσα και να διαταχθεί ο χωρισμός του δικογράφου ως προς τους λοιπούς αιτούντες (πρβλ. ΣτΕ 1380/2005 σκ. 7, 3279/2006 σκ. 5, 2399/2010 σκ. 4).

Κατά την άποψη της Συμβούλου Β. Κίντζιου, με την οποία συντάχθηκε η Πάρεδρος Ε. Κουράκου, επί αιτήσεως ακυρώσεως που ασκείται από περισσότερους που συνδέονται μεταξύ τους με τον δεσμό της ομοδικίας ως προς την άσκηση του ενδίκου βοηθήματος και προβάλλουν έναν τουλάχιστον λόγο ακυρώσεως με κοινό έννομο συμφέρον, δεν συντρέχει περίπτωση χωρισμού του δικογράφου της δίκης κατ' άρθρο 45 παρ. 6 του π.δ/τος 18/1989, ενώ λόγος ακυρώσεως που τυχόν προβάλλεται χωρίς κοινό έννομο συμφέρον απορρίπτεται ως απαράδεκτος (ειδικότερα δε ως προς τους ομοδίκους, στους οποίους αφορά, λόγω έλλειψης ομοδικίας ως προς τον λόγο αυτό, ενώ ως προς τους ομοδίκους στους οποίους δεν αφορά, λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος).

Συνεπώς, κατά την άποψη αυτή, εν προκειμένω η αίτηση ακυρώσεως θα δικαστεί για όλους τους ομοδίκους και ο ως άνω λόγος ακυρώσεως, ο οποίος προβάλλεται χωρίς κοινό έννομο συμφέρον, θα απορριφθεί ως απαράδεκτος (πρβλ. 3818/1997 σκ. 11, 2544/1999 σκ. 14 και 17, 3633/2000 σκ. 12, 545/2001 σκ. 4, 3949/2002 σκ. 6, 2834/2003 σκ. 8, 4392/2011 σκ. 8, 4860/2013 σκ. 9, 720/2015 σκ. 5, 3535/2017 σκ. 5, 556/2021 σκ. 7, 1181/2021 σκ. 16, 1178/2022 σκ. 6, 954-955/2022 σκ. 8, 1972/2022 σκ. 8, 339/2023 σκ. 11, 87/2023 σκ. 5 κ.ά.). Τέλος, κατά την γνώμη της Συμβούλου Ο. Παπαδοπούλου, με την οποία συντάχθηκε η Πάρεδρος Α. Γεωργαντοπούλου, επί αιτήσεως ακυρώσεως που ασκείται από περισσότερους που συνδέονται μεταξύ τους με τον δεσμό της ομοδικίας ως προς την άσκηση του ενδίκου βοηθήματος και προβάλλουν έναν τουλάχιστον λόγο ακυρώσεως με κοινό έννομο συμφέρον, δεν συντρέχει περίπτωση χωρισμού του δικογράφου της δίκης κατ' άρθρο 45 παρ. 6 του π.δ/τος 18/1989, ενώ λόγος ακυρώσεως που τυχόν προβάλλεται χωρίς κοινό έννομο συμφέρον εξετάζεται επί της ουσίας για τους ομοδίκους που τον προβάλλουν με έννομο συμφέρον, ενώ απορρίπτεται ως απαράδεκτος για τους ομοδίκους που τον προβάλλουν χωρίς έννομο συμφέρον. Συνεπώς, κατά τη γνώμη αυτή, εν προκειμένω η αίτηση ακυρώσεως θα δικαστεί για όλους τους ομοδίκους και ο ως άνω λόγος ακυρώσεως, ο οποίος προβάλλεται χωρίς κοινό έννομο συμφέρον, θα εξεταστεί μεν επί της ουσίας για τους ομοδίκους, για τους οποίους προβάλλεται με έννομο συμφέρον, ενώ θα απορριφθεί ως προβαλλόμενος άνευ εννόμου συμφέροντος, ήτοι ως απαράδεκτος, για τους ομοδίκους, για τους οποίους προβάλλεται χωρίς έννομο συμφέρον (πρβλ. ΣτΕ 1622/1988, 2930/1989, 5032/2012 σκ. 13, 5424/2012 σκ. 5, 1658/2015 σκ. 11, 2045/2018 σκ. 13, 1092/2021 σκ. 17, 467/2023 σκ. 23 Ολομ., 84/2024 σκ. 15-16).

10. Επειδή, ενόψει της σπουδαιότητας του τιθέμενου εν προκειμένω ζητήματος της δικονομικής αντιμετώπισης λόγου ακυρώσεως που προβάλλεται χωρίς κοινό έννομο συμφέρον από τους αιτούντες, λαμβανομένων υπόψη και των τριών διαφορετικών απόψεων των μελών του Δικαστηρίου που διαμορφώθηκαν επί του ζητήματος αυτού, οι οποίες βρίσκουν όλες έρεισμα στη νομολογία και με τις οποίες τίθεται ζήτημα χωρισμού ή μη του δικογράφου της αιτήσεως ακυρώσεως κατά το άρθρο 45 παρ. 6 του π.δ/τος 18/1989, το Τμήμα υπό την παρούσα πενταμελή σύνθεση κρίνει ότι πρέπει να αναβληθεί η οριστική κρίση επί όλων των λόγων ακυρώσεως και η υπόθεση να παραπεμφθεί προς επίλυση στην επταμελή σύνθεσή του, κατά το άρθρο 14 παρ. 5 του π.δ/τος 18/1989, να ορισθεί δε δικάσιμος η 3.6.2025 και εισηγητής η Πάρεδρος Ε. Κουράκου.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απέχει από την έκδοση οριστικής αποφάσεως.

Παραπέμπει την υπόθεση στην επταμελή σύνθεση του Τμήματος, ορίζει δικάσιμο την 3.6.2025 και εισηγητή την Πάρεδρο Ε. Κουράκου.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 11 Απριλίου 2024

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος   Η Γραμματέας

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 7ης Ιανουαρίου 2025.

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος   Η Γραμματέας